

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: JUNE – 2022
FOURTH SEMESTER

Subject: Economics of Labour - II (ECBCS-17-413)

Date: 08/06/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.30 pm

- Instructions:** 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.
- Q. 1)** Explain the structure of employment in India in detail. (20)
Q. 2) Discuss need and importance of labour welfare in India. (20)
Q. 3) Explain the of trade union movement in India in detail. (20)
Q. 4) Define industrial dispute. Explain the causes and consequences of industrial disputes in India. (20)
Q. 5) Explain the problems of industrial labour in India. (20)
Q. 6) What is unemployment? Explain various types of unemployment. (20)
Q. 7) Discuss the methods of providing social security. (20)
Q. 8) Explain various types of labour welfare facilities in India. (20)
Q. 9) What are the achievements and limitations of trade unions in India. (20)
Q.10) **Write notes on any two of the following.** (20)
a) Government's policy for removing unemployment.
b) Social Security
c) Evolution of labour welfare
d) Collective bargaining

मराठी रूपांतर

श्रमाचे अर्थशास्त्र भाग - २ (ECBCS- 17-413)

- सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.
- प्र. १)** भारतातील रोजगाराची संरचना स्पष्ट करा. (20)
प्र. २) भारतात कामगार कल्याणाची आवश्यकता व महत्त्व यांची चर्चा करा. (20)
प्र. ३) भारतातील कामगार संघटना चळवळीचे सविस्तर विवेचन करा. (20)
प्र. ४) औद्योगिक कलह म्हणजे काय? भारतातील औद्योगिक कलहाची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा. (20)
प्र. ५) भारतातील औद्योगिक कामगारांचे प्रश्नांची सखोल चर्चा करा. (20)
प्र. ६) बेकारी म्हणजे काय ते सांगून बेकारीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (20)
प्र. ७) सामाजिक सुरक्षा पुरवठ्याच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा. (20)
प्र. ८) भारतातील कामगार कल्याणाच्या विविध सुविधा स्पष्ट करा. (20)
प्र. ९) भारतातील कामगार चळवळीची कामगिरी आणि मर्यादा स्पष्ट करा. (20)
प्र. १०) **पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा.** (20)
अ) बेरोजगारी निर्मुलनाकरिता सरकारचे धोरण
ब) सामाजिक सुरक्षा
क) कामगार कल्याण संकल्पनेचा उदय
ड) सामुहिक सौदाशक्ती